

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie ze skargi P.(...) Sp. j. w Ł. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 grudnia 2007 r., sygn. akt X Ga (...), wydanego w sprawie z powództwa T. P.

przeciwko D.(...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2008 r.,

odrzuca skargę i oddala wniosek o zasądzenie od T. P. na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 13 grudnia 2005 r. oddalił powództwo J. P. przeciwko D.(...) S.A. z siedzibą w W. o zasądzenie odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania przez pozwanego umowy o zamieszczenie w książce telefonicznej reklamy przedsiębiorstwa powoda i orzekł o zwrocie kosztów procesu. W uzasadnieniu sąd wskazał, iż T. P. nie ma legitymacji procesowej czynnej do wystąpienia z powództwem, bowiem umowa której dotyczy pozew zawarta została przez "P.(...)" sp.j. z siedzibą w Ł., a nie T. P.

Sąd Okręgowy w W., Wydział X Gospodarczy - na skutek apelacji J. P. i T. P. - odrzucił apelację J. P. i oddalił apelację T. P. Sąd II instancji wskazał w uzasadnieniu, iż w pozwie i kolejnych pismach procesowych strona powodowa określona została jako T. P., współwłaściciel "P.(...)" Spółka jawna. Oznacza to, że jako powoda wskazano T. P., wskazując dodatkowo, iż jest on przedsiębiorcą. W toku postępowania nie doszło do

jakichkolwiek przekształceń podmiotowych (art. 195, 196 k.p.c.). T. P. jest podmiotem innym, niż spółka jawna, której jest współwłaścicielem.

Orzeczenie Sądu Okręgowego skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zaskarżyła "P.(...)" Spółka jawna reprezentowana przez współwłaścicieli J. P. i T. P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, powinna zawierać - obok oznaczenia orzeczenia, od którego została wniesiona, przytoczenia jej podstaw oraz ich uzasadnienia, wniosku o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem, wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne oraz uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy – także wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Wymagania te mają charakter konstrukcyjny i powinny być spełnione w sposób kumulatywny, w związku z czym skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu a limine (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., sygn. akt III CNP 23/05, OSNC 2006 r., nr 7-8, poz. 140).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlega odrzuceniu z kilku przyczyn.

Przede wszystkim należy wskazać, iż skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia złożyła "P.(...)" Spółka jawna, reprezentowana przez współwłaścicieli J. P. i T. P.. Tymczasem pozew w sprawie wniesiony został przez T. P. - osobę fizyczną - współwłaściciela "P.(...)" Spółka jawna. Zaskarżony wyrok Sądu II instancji dotyczy też T. P. jako strony powodowej w sprawie.

W konsekwencji inny podmiot był stroną powodową w sprawie (T. P.), inny natomiast podmiot zaskarżył wyrok skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia ["P.(...)" Spółka jawna reprezentowana przez J. P. i T. P.].

Jak wskazano w orzecznictwie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2007 r., sygn. akt IV CNP 39/07, niepubl.), złożenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przez podmiot, który nie był stroną

postępowania zakończonego zaskarżonym wyrokiem, oznacza niedopuszczalność takiej skargi i prowadzi w konsekwencji do jej odrzucenia. Jak bowiem wyraźnie wynika z treści art. 424¹ k.p.c. oraz z dalszych przepisów regulujących skargę, środek ten może wnieść jedynie osoba będąca stroną postępowania, w którym wyrok ten został wydany.

Na marginesie trzeba wskazać, iż w sprawie nie istnieje korzystające z powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.), orzeczenie dotyczące roszczenia spółki jawnej „P.(...)” przeciwko D. S.A. z siedzibą w W. Spółka nie była bowiem powodem w postępowaniu zakończonym zaskarżonym wyrokiem.

Niedopuszczalność skargi „P.(...)” Spółka jawna o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wynika także z innej przyczyny.

Istotna jest ułomność konstrukcji skargi w zakresie wykazania, iż wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Omawiane wymaganie jest bowiem elementem konstrukcyjnym skargi i jego niespełnienie powoduje odrzucenie skargi (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Należy zwrócić uwagę, iż skarżący ograniczył się do wykazania, iż brak w sprawie podstawy prawnej do złożenia skargi o wznowienie postępowania i wskazania, iż wyrok ten nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną.

Profesjonalny pełnomocnik reprezentujący skarżący podmiot nie przytoczył jakiegokolwiek uzasadnienia na okoliczność braku możliwości złożenia skargi o wznowienie postępowania i skargi kasacyjnej. Wskazał wręcz, iż "w chwili obecnej w zw. z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r., sygn. akt SK 77/08 wystarczy stwierdzenie, że zaskarżony wyrok jest prawomocny".

Stanowisko takie jest tylko w części trafne, a w okolicznościach niniejszej sprawy nie znajduje zastosowania. Z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r., sygn. akt SK 77/06 (OTK-A 2008 r., nr 3, poz. 39) w żadnym razie nie płynie wniosek wyprowadzony przez skarżącego. W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c. w części obejmującej słowa "kończącego postępowanie w sprawie", jest niezgodny z art. 32 ust. 1 i art. 77 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotem analizy Trybunału Konstytucyjnego była zatem kwestia możliwości skorzystania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia odnośnie orzeczeń, które nie kończą postępowania w sprawie. W odniesieniu do takich orzeczeń Trybunał Konstytucyjny wskazał (pkt 7 wyroku), iż "analiza przepisów postępowania cywilnego prowadzi do wniosku, że w sytuacji, w której wydane zostało prawomocne orzeczenie, które nie kończy postępowania w sprawie, nie

jest możliwe wykorzystanie żadnego z przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego nadzwyczajnych środków zaskarżenia”. W okolicznościach niniejszej sprawy nie ma potrzeby ustalenia, czy w przypadku orzeczenia, które nie kończy postępowania w sprawie, wymóg uzasadnienia spełnienia przesłanki art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. pozostał aktualny. W okolicznościach niniejszej sprawy rozstrzygnięcie zapadło bowiem w formie wyroku kończącego postępowanie w sprawie.

Nie można jednak zapomnieć, iż Trybunał Konstytucyjny nie uznał w analizowanym wyroku art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. za niezgodny z przepisami Konstytucji RP, bowiem przepis ten nie był przedmiotem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Aktualne pozostaje zatem, co najmniej w zakresie orzeczeń kończących postępowanie w sprawie, dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące wymogu uzasadnienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w zakresie art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.

W orzecznictwie tym wskazano, iż skarżącego obciąża nie tylko obowiązek wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było możliwe, ale także wykazanie, że nie jest możliwe. Skarżący powinien zatem wykazać, że wznowienie postępowania w sprawie zakończonej zaskarżonym orzeczeniem - w świetle przepisów art. 399 - 416¹ k.p.c. - jest niedopuszczalne ze względu na rodzaj zaskarżonego orzeczenia albo zarzuty przeciwko temu orzeczeniu nie mieszczące się w podstawach skargi o wznowienie postępowania. Tylko w następstwie przeprowadzenia takiego wywodu prawnego skarżący spełni obowiązek wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia nie tylko nie było, ale nie jest możliwe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2006 r., sygn. akt I CNP 12/06, niepubl. i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2005 r., sygn. akt V CNP 24/05, niepubl.). Takiego wywodu skarga nie zawiera.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia. Wniosek pozwanej o zasądzenie na jej rzecz od T. P. kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym podlega oddaleniu, ponieważ w sytuacji, w której została odrzucona skarga złożona przez „P.(...)”, nie ma podstaw do zasądzenia kosztów od T. P.